

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

KLAGE FRA A PÅ SORENSKRIVER B, X TINGRETT. SAK 73/05.

Tilsynsutvalget for dommere har i møte 29. august 2005 truffet vedtak i ovennevnte sak.

Vedtaket er truffet av følgende medlemmer: Anne Lise Rønneberg, leder, Jon Høyland, Halvor Kjølstad, Trine Buttingsrud Mathiesen og Wenche Frogn Sellæg.

A har den 13. juli 2005 inngitt klage på sorenskriver B ved X tingrett. Klagen er forelagt sorenskriver B til uttalelse.

Saksforholdet er i korthet følgende:

A var saksøker i en barnevernssak som gjaldt overprøving av Fylkesnemndas vedtak om omsorgsovertakelse. Hovedforhandling ble avholdt 19. og 20. april 2005. Sorenskriver B administrerte retten, som var satt med to fagkyndige meddommere.

Klager – A – har i hovedsak vist til følgende:

I ettertid – etter hovedforhandlingen - har hun fått vite at sorenskriver B er en god venninne med barnevernets advokat. Dette kom som et sjøkk, idet det ikke bør være bekjentskap mellom dommere, advokater eller parter i en sak.

Sorenskriveren forespeilet henne at det ville foreligge dom i saken omlag to uker etter avholdt hovedforhandling, mens det viste seg å gå nesten syv uker før det forelå avgjørelse i saken.

Avgjørelsen er for øvrig uriktig og baserer seg på feilaktige vurderinger.

Innklagede – sorenskriver B – har i hovedsak vist til følgende:

Klagers påstand om at hun ”er en god venninne med barnevernets advokat” medfører ikke riktighet. B jobbet sammen med saksøktes prosessfullmektig, som ansatt advokat i hennes firma for 19 år siden. De pleier ingen sosial omgang med hverandre ut over alminnelig yrkesmessig kontakt. Det foreligger ingen inhabilitet i saken.

Hun kan for øvrig opplyse at hun ved hovedforhandlingens avslutning normalt antyder når dom kan forventes. Hun kan ikke erindre nøyaktig hva hun forespeilet partene i denne saken, men med bakgrunn i at dommen måtte sirkuleres mellom ”utenbys” meddommere, vil hun tro hun antydet to til tre ukers tid til domsskriving. Prosessfullmektigene kontaktes vanligvis dersom den antydede tidsramme ikke overholdes, og i dette tilfellet var kontoret i kontakt med klagers prosessfullmektig ved en anledning. Hun beklager at det tok lengre tid til både domsskriving og utsendelse enn hva A var forespeilet. Dommen er datert 20. mai 2005 men den ble først sendt ut til forkynnelse 7. juni 2005.

Bl.a. uttales følgende:

”Jeg har ikke funnet det riktig å igangsette nærmere undersøkelser på hva tidsbruken skyldes, annet enn at jeg kan erindre at en av mine meddommere hadde reisefravær og at dommen måtte sirkulere 2 ganger på grunn av endringer underveis. I tillegg var kontoret på dette tidspunkt noe preget av både Lovisa-innføring og konvertering, samt at vi ca. 1 uke før hovedforhandling ble avholdt flyttet inn i midlertidige lokaler på grunn av ombygging”.

Hun ser ingen grunn til nærmere kommentar når det gjelder dommens innhold.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf domstoloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf domstoloven § 236 første ledd. Dette krever med andre ord at dommeren kan bebreides.

Imidlertid gjelder det visse unntak fra utvalgets myndighet. Et viktig unntak er bestemmelsen i domstoloven § 236 fjerde ledd, som sier at utvalget ikke kan ”vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig”. Dette betyr at dersom et forhold kan brukes som grunnlag for kjæremål eller anke til høyere domstol, kan Tilsynsutvalget ikke prøve dette. Det er uten betydning om kjæremåls- eller ankeadgangen er benyttet eller ikke.

Med dette som utgangspunkt bemerker utvalget i anledning denne konkrete klagen følgende:

Det fremgår av klagen at A mener at dommen er gal. I den utstrekning klagen gjelder misnøye med avgjørelsen, må klagen avvises. En part som er uenig i dommens innhold er henvist til eventuell overprøving gjennom anke, noe det ville vært anledning til her. Forholdet ligger utenfor utvalgets kompetanse, og klagen må derfor avvises, jf domstoloven § 236 fjerde ledd, jf ovenfor. Det samme gjelder A’s anførsler om at sorenskriveren var inhabil. Spørsmål om habilitet hører under domstolene, og kan ikke vurderes eller overprøves av Tilsynsutvalget.

Når det gjelder den tid som medgikk før dommen forelå, bemerker utvalget til dette: Barnevernsaker skal prioriteres, og det sier seg selv at det er viktig at dommen avsies så snart det lar seg gjøre – på forsvarlig vis. Det dreier seg om saker av stor og vidtrekkende betydning for de enkeltpersoner som er involvert.

Twistemålslovens utgangspunkt er at dom i sivile saker skal være avsagt etter to uker. Med det arbeidspress og jevnlike berammelser som er hverdagen ved domstolene, er det i praksis svært ofte at denne fristen ikke overholdes, uten at vedkommende dommer av den grunn kan kritiseres for dette.

Når en dommer forespeiler partene at dom vil foreligge i løpet av et par uker, vil partene – og særlig den private part i en barnevernsak – ha en særlig forventning om rask avgjørelse. Utvalget har forståelse for at A forventet en raskere avgjørelse enn hun fikk. I dette tilfellet ble dommen først avsagt etter ca fire uker. Sorenskriveren har imidlertid opplyst at hun har for vane å kontakte prosessfullmektigene dersom den antydede tidsramme likevel ikke kan overholdes, noe som ble gjort i dette tilfellet. Tilsynsutvalget kan etter dette ikke se at tidsforløpet kan gi grunnlag for kritikk. Det vises dessuten til sorenskriverens opplysninger om nødvendigheten av å sirkulere dommen to ganger mellom meddommerne, noe som nødvendigvis vil medføre forsinkelser.

På bakgrunn av den konkrete redegjørelse sorenskriveren har gitt, må det anses som et sammenfall av flere uheldige omstendigheter at dommen først ble sendt til forkynnelse mer enn to uker etter at den var avsagt. Det er dessuten uklart om sorenskriveren personlig kan bebreides dette. Dette var utvilsomt uheldig, men forholdet kan etter utvalgets oppfatning ikke kvalifisere for kritikk i form av disiplinærreaksjon.

Tilsynsutvalget for dommere har etter dette fattet slikt enstemmig
vedtak:

Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor sorenskriver B.

* * * * *

Tilsynsutvalgets vedtak kan ikke påklages etter forvaltningslovens regler. Partene i saken kan bringe vedtaket inn for tingretten ved søksmål. Søksmålsfristen er to måneder etter at partene ble underrettet om vedtaket. Det vises nærmere til domstoloven § 239.